

Table des matières

Inhoudstafel

Avant-propos – Voorwoord	7
Contexte historique : le passé réserve toujours des surprises	11
JEAN-PIERRE BUYLE	
I. Notions de banque et d'établissement de crédit: déspecialisation	11
II. Libertés d'établissement et de prestation de services en matière bancaire	12
III. Uniformisation et renforcement des règles relatives à l'accès et aux conditions d'exercice des banques	13
IV. Contrôle et surveillance	13
V. Conclusion	15
De instelling 'bank'	17
JAN CERFONTAINE	
I. Inleiding	17
II. De universele banken	18
III. De schaduwbanken	20
IV. Conclusie	24
(Instellingen voor) elektronisch geld in & uit de Bankwet	27
RÉGINE FELTKAMP	
I. Een regeling voor (instellingen voor) elektronisch geld	27
II. (Instellingen voor) elektronisch geld in de Bankwet	30
A. <i>Uitgifte elektronisch geld</i>	30
B. <i>Instellingen voor elektronisch geld</i>	31
III. (Instellingen voor) elektronisch geld uit de Bankwet	33
A. <i>Wet Statuut Betalingsinstellingen</i>	34
B. <i>Wet Betalingsdiensten</i>	37
IV. Besluit	38

De interne organisatie van banken	39
KRISTOF MACOURS	
I. Het algemeen belang verantwoordt de sterke reglementering van de interne organisatie van banken	39
A. <i>De prudentiële dimensie van bancaire governance</i>	39
B. <i>Internal governance</i>	40
C. <i>Invloed van de financiële crisis?</i>	41
II. Enkele bouwstenen van internal governance: een duaal bestuur, gespecialiseerde bestuurscomité's, remuneratie...	43
A. <i>Splitsing tussen raad van bestuur en directiecomité</i>	43
B. <i>Een verplicht auditcomité</i>	44
C. <i>Beloningsbeleid</i>	45
III. Tot slot	46
Détention d'actions et de participations par les établissements de crédit	49
BENOÎT FERON	
I. Introduction	49
II. Principe de base: droit de détenir des droits d'associés	50
A. <i>Prises de participation dans le secteur financier</i>	50
B. <i>Prises de participation dans d'autres secteurs</i>	52
C. <i>Le futur?</i>	53
Les fonds propres des établissements de crédit	55
MARC PETERS	
I. Introduction	56
II. La genèse: Bâle I	56
III. Bâle II	59
A. <i>Risques de crédit</i>	61
B. <i>Risques de marché</i>	62
C. <i>Risques opérationnels</i>	62
IV. Leçons immédiates de la crise financière: Bâle 2,5	64
V. Leçons structurelles de la crise financière: Bâle III	65
VI. Vers Bâle IV?	68

Geschikt bevonden?	
Aandeelhouderstransparantie in financiële instellingen	69
MARIEKE WYCKAERT	
Les règles applicables aux dirigeants des établissements de crédit	75
JEAN CATTARUZZA	
Introduction	75
I. Qui peut diriger un établissement de crédit?	75
II. Création d'un comité de direction	77
III. Incompatibilités	78
IV. Octroi de crédits à des dirigeants	80
V. Respect des dispositions légales relatives aux services et aux activités d'investissement	80
VI. Paiements effectués à des dirigeants dans les deux ans précédant la faillite de l'établissement de crédit	81
VII. « Soft law »	81
La comptabilité des banques	83
JEAN-LOUIS SERVAIS	
Introduction	83
I. Le cadre comptable légal	84
II. Présentation des comptes annuels des établissements de crédit	85
III. Principes comptables généraux	86
A. <i>La Loi comptable</i>	86
B. <i>L'A.R. comptable</i>	86
IV. Principes comptables spécifiques	87
V. Les comptes consolidés	88
VI. Normes IFRS	88
VII. Conclusions	89
Fusions de banques et cessions d'activités bancaires	91
BENOÎT VANDERVELDE	
I. Le contrôle prudentiel	91
A. <i>Nature du contrôle</i>	91
B. <i>Champ d'application</i>	92
C. <i>Procédure</i>	94
II. Portée de la décision de la Banque nationale	95

Les mesures de redressement bancaire	99
YVES HERINCKX	
I. Conditions, objet et procédure	100
II. Champ d'application	102
III. Évaluation de l'indemnité de nationalisation	102
IV. Mécanismes de netting	104
Du contrôle révisoral	107
ROBERT PEIRCE	
I. Au niveau de la mission de droit privé	107
II. Au niveau de la mission de droit public	108
III. À la suite des crises financières	110
IV. Conclusion	111
Twintig jaar Bankwet – Het banktoezicht bij de Nationale Bank van België	113
KOEN ALGOET	
I. Nieuwe toezichtsarchitectuur: van <i>one peak</i> naar <i>two peaks</i> in 2011	113
II. Deugdelijk bestuur	115
III. Toezicht op systeemrelevante instellingen en hun strategische beslissingen	116
IV. Kapitaaltoereikendheid	117
V. Toezichtcolleges	118
VI. Single supervisory system (“banking union”)	120
Twintig jaar Bankwet – Het toezicht op de banken door de FSMA	121
ANNEMIE ROMBOUTS	
I. Situering	121
II. Het toezicht van de FSMA op de kredietinstellingen vanuit verschillende invalshoeken	124
A. Toezicht op de naleving van de gedragsregels	125
B. Producttoezicht	128
C. Toezicht op de organisatie van de kredietinstellingen vanuit het oogpunt van de naleving van de gedragsregels	131
III. Toezichts- en handhavinginstrumenten	133
A. Toezichtsinstrumenten	133
B. Handhavingsinstrumenten	133
C. Slotbeschouwingen	135

Depositobescherming: evolutie sinds de eerste richtlijn uit 1994	137
HERMAN DEBREMAEKER	
I. Ten geleide	138
II. De bescherming in België voorafgaand aan de Europese richtlijn inzake depositogarantiestelsels	138
III. De bescherming ingevoerd in 1995 door de richtlijn inzake depositogarantiestelsels	139
IV. De oprichting in 1999 van het Beschermingsfonds voor deposito's en financiële instrumenten	140
V. Verhoging van de garantie vanaf eind 2008 en oprichting van een Bijzonder Beschermingsfonds	140
VI. Huidige stand van het regelgevend kader in de EU	141
VII. Huidige stand van de Belgische wetgeving	142
VIII. Nieuwe regelgevende initiatieven in de pijplijn	143
IX. Verwachte evolutie	143
 Compliance in een nieuw regelgevend kleedje	 145
INEZ DE MEULENEERE	
I. Beheersing van risico en interne controle	145
II. Historiek	146
A. <i>Trend naar reglementering van de bankactiviteit</i>	146
B. <i>Het eerste optreden van compliance in de Belgische regelgeving begin jaren negentig</i>	147
C. <i>De officiële intrede in de Bankwet</i>	147
D. <i>Twin Peaks: van één naar twee toezichhouders</i>	148
III. De circulaire van de Bank en de FSMA van 4 december 2012 inzake de compliance-functie	149
A. <i>Toepassingsveld ratione personae</i>	149
B. <i>Werkdomeinen van de compliance-functie</i>	149
C. <i>Opdrachten van de compliance-functie</i>	149
D. <i>Governance van de compliance-functie</i>	151
 Grensoverschrijdende activiteiten door Belgische kredietinstellingen: draagwijdte en limieten van het Europees paspoort	 155
MICHEL TISON	
I. Benutting van het Europees paspoort door kredietinstellingen naar Belgisch recht	156
A. <i>Toepassingsgebied ratione personae: kredietinstellingen en gespecialiseerde financiële dochtervennootschappen</i>	157
B. <i>Toepassingsgebied ratione operationis: "bankwerkzaamheden"</i>	159
C. <i>Vormen van grensoverschrijdende activiteit: opening van bijkantoor of rechtstreekse dienstverlening</i>	160
II. Prudentieel toezicht: van <i>home country control</i> naar <i>single supervisory mechanism</i>	161
 ANTHEMIS	 203

III. Conclusie	163
Les covered bonds	165
FRÉDÉRIC HEREMANS	
I. Introduction, cadre légal et définition	165
A. Introduction	165
B. Cadre légal	165
C. Définition	166
II. Les covered bonds belges	166
A. Dénomination	166
B. Structures d'émission des covered bonds belges	167
C. Conditions d'émission des covered bonds belges	167
III. Les actifs de couverture	168
A. Importance et nature des actifs de couverture	168
B. Dissociation des actifs de couverture au sein d'un « patrimoine spécial »	169
IV. Liquidation à l'encontre de l'émetteur	171
V. Conclusion	172
L'exercice d'une activité bancaire en Belgique par un établissement de crédit relevant du droit d'un autre État membre	173
CATHERINE HOUSSA	
I. L'accès à l'activité bancaire en Belgique	174
A. Établissement d'une succursale	174
B. La libre prestation de services	176
II. Obligations et contrôle	178
A. Les succursales	178
B. La libre prestation de services	181
L'intérêt général en droit bancaire : 20 ans après	183
ÉRIC BALATE	
L'exercice d'activités bancaires en Belgique par des établissements de crédit établis en dehors de l'Espace Économique Européen	189
ANDRÉ-PIERRE ANDRÉ-DUMONT	
De Boekhouding van bijkantoren van buitenlandse kredietinstellingen	193
DAMIEN WALGRAVE	
I. Reglementair kader	193
II. Activiteiten van bijkantoren	194
III. Organisatie van bijkantoren en boekhoudkundige aspecten	196
Table des matières – Inhoudstafel	199